

7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı

Öneriler ve Tavsiyeler

Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği

Orman arazilerinin kiralanmasında fiyatların çok yüksek olduğu, geçmiş yıllara göre fiyatların 4-5 kat arttığı bunun için de kira bedellerinin indirilmesinin gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Orman Genel Müdürlüğü ile yapılan görüşmelerde belirlenen kira bedellerinde %50 indirimle gidileceği ifade edilmiştir. Yönetmelik değiştirme çalışmalarının başlandığı belirtilmiştir.

Üretim tesislerinin yanındaki balık pişirme ve satış yerlerine izin verilmesi gündeme getirilmiş olup bu konuda çalışma yapılması istenmiştir. Konu ile ilgili yönetmelik değiştirme çalışmalarının başlandığı belirtilmiştir.

Kira artışları her yıl yeniden yapıyormuş gibi muamele yapılıyor. Bunun düzeltilmesi gerekir.

Su kiralamaları sözleşmelerinin uzun süreli yapılması daha faydalı olacaktır.

Kiralamaların kalıcı hale getirilmesi için uğraşıyoruz. Önümüzdeki dönemde seçimden sonra su ürünleri kanununa 4. maddeye taşınarak kalıcı hale getirilmesini isteyeceğiz.

Bölgemizde yaz başında kafes balıkçılığı yapan işletmelerde suların ısınmasıyla balıklar taşınmak zorunda kaldı. Taşınamayan ise yok pahasına satılmaktadır. Et ve Süt Kurumu o balıkları alırsa hem tüketiciyi hem üreticiyi rahatlatmış olur.

Et ve Süt Kurumu'nun balık alımlarıyla ilgili barajlarımızdan suların ısındığı dönemlerde bunun çalışmasını geçmiş yıllarda yaptık. Son iki yıldır alabalık fiyatları iyi durumda ve ihtiyaç olmadı. Ancak geçmiş çalışmalar tekrar gözden geçirilebilir.

Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği gereğince çevreye kirlenici etkisi olan tesisler Ek-1 ve Ek-2 listesi yayınladı. 2014'teki yönetmelikte alabalık çiftlikleri çıkartıldı. Fakat Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği gereğince alabalık üretim çiftliklerinin çıkan suyun endüstriyel atık su olarak kabul edildi.

115 lt'nin üzerinde su kullanan tesisler yılda 110 kere numune aldirmek zorundadır diye bir maddesi bulunmaktadır.

Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği idari usuller tebliği 1 nolu tablosunda debiler vardır analiz sıklığı ona göre belirlenir.

Bu durumun değiştirilmesi için taslak yönetmelik hazırlandığı ifade edildi. (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı)

Yetiştiricilerden yeraltı suyu kullanım izni istenirken tarımsal sulama amaçlı ve hayvancılık amaçlı su tahsisleri deniyor. Su ürünleri yetiştiriciliği amacı eklenirse işimiz daha kolay olacaktır.

Sülük, salyangoz, kurbağa gibi yeni türlerle ilgili sıkıntılar var. Sadece kuyu ruhsatı veriliyor. İleriki zamanlarda sıkıntı çıkmaması için tahsis amacının belirtilmesi zorunludur.

Yazılarımızın son paragrafında hangi amaçla olduğunu belirtiyoruz. Kuyu sularının kapsamı biraz daha farklıdır. Tarım Bakanlığı'ndan gelen ifadeler açık olursa biz gereğini yapabiliriz. (DSİ)

İhracat rakamları yeterli iken iç tüketimi bir türlü artırılamıyor. Bunun sebebi olumsuz yayınlar ve RTÜK'ün yaptığı zorunlu yayının yeterli olmamasıdır. Su ürünleri tüketiminin arttırılması için ulusal kanallar nezdinde bir girişimde bulunulabilir mi?

Bu devlet teşvikleri ile değil sektördeki kişilerin daha iyi tanıtım yapması ile olur.

Yeni alınan projelerde ekosistem raporu isteniyor. Havzada zaten üretim yapan 22 çiftlik var. Bizden tekrar bu belgeler neden isteniyor?

Ekosistem raporu ile ilgili üretim yapılacak olan yer sulak alandır. Sulak alanların ayrı bir korunma ve sınıflandırma durumu vardır. Yönetmelik belirleniyor.

7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalışmayı

TAVSİYELER

O yönetmeliğe göre ekosistem raporu isteniyor. Sulak alanlarda faaliyet gösteriliyorsa bunun daha hassas yapılması gerekir. Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü ile ilgili bir konudur.

Maliyeti yüksek işletme kredileri kullanıyoruz. KDV oranları bizi sıkıntıya sokmaktadır. Konuyla ilgili Maliye Bakanlığı'na gidilmelidir.

Et ve Süt Kurumu gibi bir kurum oluşturulup, küçük ölçekli üreticilere yem desteği verilip, tekrar ürünümüzde bu kuruma verilebilir mi?

Rekabet piyasasından dolayı mümkün görünmüyor. Ayrıca yeme destek vermek Dünya Ticaret Örgütü kurallarına aykırıdır.

İşletmelerde çalıştırılması zorunlu olan su ürünleri mühendisleri sayısının yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

100-500 ton arası 1, 500-1000 ton arası 2, 1000 ton üzeri 3 mühendis dedik. Şuanda değerlendiriliyor. Henüz bir fikir birliği sağlanmış değil.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı çıkarmış olduğu yeni sistem MELBES ile artık laboratuvarları seçmemize müsaade etmiyor. Bu laboratuvarların hepsi akredite edilmiş. Suiistimal olduğu düşünülüyorsa laboratuvarın akreditasyonu iptal edilebilir.

Hidroloji raporları ile ilgili sıkıntılar var. DSİ tarafından olur alma süresi çok uzun sürmektedir. Bu sürenin kısaltılması gerekmektedir.

İlgili kurum ve sivil toplum kuruluşlarından gelen doğru analiz yapılmadığı gibi şikayetler üzerine çözümü bakanlık tarafından laboratuvarlara sıraya göre verilmesine karar vermiştir.

Hiçbir tesisin faaliyeti durdurulmadı. Çalışmalar uzun sürdüğü için bir yıl ek süreler veriliyor.

Yem fabrikalarında su ürünleri mühendislerinin istihdamı konusunda adım atılmalıdır.

Yem Daire Başkanlığı olarak istihdamı zorunlu personelde biliyorsunuz daha önce hayvansal yan ürün işleyen işletmelerde veteriner ve zootechnist çalıştırma zorunluluğu vardı. Geçen hafta bunun yanına su ürünleri mühendisi ve ilgili bölümlerden mezun olan kişilerinde olması yönünde teklifimizi sunduk.

Denizlerde faaliyet gösteren su ürünleri çiftliklerinin açığa taşınması sonucu zorunlu ihtiyaç olan aşılama/ boyama, lojistik alanları hala tahsis edilmemiştir.

1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu günümüz şartlarına adapte edilerek değiştirilmelidir.

Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği dahil tarımsal amaçlı üretici birliklerin üreticiler üzerinde yetki ve yaptırımları bulunmamaktadır. Mevzuat ve kurallara uymadıkları zaman bunlarla ilgili karar alabilmek için 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanunu'nun değiştirilmesi gerekmektedir.

Yaptırım içeren cezai işlemlerde yönetmelik ve tebliğlerin yayın tarihinden sonraki tarihler için geçerli olmalı, geriye işletilmemelidir.

Balık tüketimini özendirici faaliyetler olmalı, askeri birliklerde, yatılı okullarda balık yedirilmesi gereklidir.

Barajlardaki toplu balık ölümlerinin nedenleri detaylı bir şekilde incelenmeli ve cezai yaptırımlar uygulanmalıdır.

Yetiştiricilik yaptığımız suların temiz olmasına dikkat ettiğimiz gibi çiftliğimizden çıkan suların da temiz olmasına dikkat etmeliyiz.

Tesislerimizi tam kapasiteli olarak kullanıp iç tüketimi de artırmanın yollarını araştırmalıyız.

Kısa, orta ve uzun vadede sorunları incelediğimizde en uzun vadeli problem balık unu olarak görülmektedir. Tek tür yetiştiriciliğin sakıncası bilinmektedir.

Kabuklular, akuaponik, hidroponik konuları sektörde önem arz etmektedir. Tarım ve su ürünleri yetiştiriciliğinin birlikte olması önemlidir.

Türkiye’de yemdeki sorunları çözmek üzere Tarım Kredi Kooperatiflerinin yem fabrikası açarak balık yemi üretimi yapması sektöre katkı sağlayacaktır. Yem konusundaki denetimler aralıksız, rutin bir şekilde artarak devam etmeli, gereken cezai işlemler de yapılmalıdır.

İzmir, Muğla ve Antalya’da denizde üretim yapma izinleri durduruldu. Yeni tespit edilen alanlarda da kıyıdan açıklık mesafesi olarak en az 2.5 km tutuluyor. Gereken akıntı ve derinlik ile bölgenin sosyal yapısı da yerel ve belediye yönetimleri ile işbirliklerine gidilmektedir.

Hastalıktan ari kuluçkahanelere yönelik çalışmalar başlatılmıştır. Amaç 5 yıl içerisinde ülkemizde bununla ilgili birkaç işletme kurmaktır.

Su Ürünleri Yetiştiricileri olarak Tarsim’den yeterince faydalanamıyoruz. %50 indirimli olmasına rağmen Tarsim’in verdiği fiyatlar özel sigortalar tarafından verilen fiyatlardan daha yüksektir. Tarsim Sigortası yaptırmayanlara Ziraat Bankası tarafından sübvansiyonlu kredi verilmemektedir. Bu sebeple üretici mecbur kalıp sigorta yaptırıyor ya da kredi almaktan vazgeçmektedir.

Yem maliyeti %70-80 olan su ürünleri yetiştiriciliğinde yemde kdv istisna edilerek sıfıra indirilmiştir. Balıkta ise satışlarda kdv %8 olarak devam etmektedir.

Ette perakende satışlarda kdv %1 iken balıklarda %8 olarak uygulanması sıkıntı yaratmaktadır. Aynı ette olduğu gibi toptan satışlarda %1’e indirilmelidir.

Geçmiş yıllarda Tarım ve Orman Bakanlığı’nın uygulaması ile Ziraat Bankasından temlik kredisi kullanılabilmekteydi. Kaldırılan bu kredi tekrar uygulamaya konulmalıdır.

Su ürünleri üretimi, balık sağlığı, balık hastalıkları, işleme, ihracat, aşılama gibi hizmetler farklı yerlerde yürütülmektedir. Daha etkili yürütülmesi için Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü bünyesinde toplanması önem teşkil etmektedir.

7. Su Ürünleri Yetiştiriciliği Çalıştayı Tavsiyeler

Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği

Adres

Mustafa Kemal Mah. 2127 .Sok Manolya Apt. No:34/5 Çankaya/ANKARA

Telefon

0312 417 80 51 – 0533 694 10 81

Web & E-posta

www.suymerbir.org.tr & info@suymerbir.org.tr

Hazırlayan

Kaan Uğrasız, 2025

